

Mr Goran Šekeljić
Dr Milovan Stamatović
Učiteljski fakultet, Užice

INSTRUMENT ZA PROCENU SPORTSKO-TEHNIČKOG OBRAZOVANJA IZ KOŠARKE

1. TEORIJSKI PRISTUP ISTRAŽIVANJU

1.1 O ocenjivanju

U raznim rečnicima može se pronaći da pojam ocenjivanje predstavlja svako utvrđivanje, procenjivanje vrednosti bilo kojih ljudskih učinaka **u unapred predviđene vrednosne kategorije, a prema prethodno prihvaćenim ocenjivačkim kriterijumima**. Školsko ocenjivanje je predmet proučavanja didaktike i metodike pojedinih predmeta a objašnjava se kao složen i odgovoran vaspitno-obrazovni postupak, tokom kojeg nastavnik na osnovu šireg i kompleksnog poznavanja učenika ocenjuje kvantitativnu i kvalitativnu stranu njegovog rada, znanja, veštine, navike kao i vladanja. Ocenjivanjem se meri postignuće učenika i utvrđuje odnos između onoga što želimo da učenik postigne i onoga što je postigao.

Školsko ocenjivanje je jedan od najosetljivijih segmenata u obrazovanju i jedna je od ključnih profesionalnih veština nastavnika. Višnjjić (2004) smatra da „*ukoliko nastavnik nije u stanju da učenicima prilikom ocenjivanja da valjanu informaciju šta su i koliko naučili i kako dalje da napreduju, sva njegova stručna znanja i veštine neće doći od izražaja*“.

Verovatno je svako od nastavnika tokom svog profesionalnog rada postavio neka od ovih pitanja koja su postavili Izli i Mičel (2004). „*Zašto ocene koje im zaključujem nisu približne ocenama koje su imali prošle godine? Otkud tolike razlike? Šta znači 80 poena? Šta predstavlja 3. Da li moje 5 za odličan znači isto kao i 5 kod drugog nastavnika*“.

U našem školskom sistemu jeste numerički način ocenjivanja ocenom od 1 do 5 a zasniva se uglavnom na dva modela:

- nastavnik koristi samovoljno uspostavljene kriterijume,
- upoređivanjem sa drugim učenicima u razredu.

Neka istraživanja (Amonašvili, 1975; Nahod, 1997; Spasenović, Milanović, Nahod, 2001; Đurišić-Bojanović, 2001; Kravaruši, 2003; Višnjjić, 2004; Izli i Mičel 2004) ukazuju da tradicionalni sistem ocenjivanja u školskom obrazovnom sistemu nije dovoljno kvalitetan i da ispoljava nedopustive slabosti:

- predmet ocenjivanja i kriterijumi ocenjivanja nisu precizno definisani

- učenici nisu upoznati sa kriterijumom ocenjivanja
- prisutne su razlike u ocenjivanju istog predmeta od strane više nastavnika
- neujednačenost u postupku ocenjivanja
- subjektivnost nastavnika iz čega proizilazi izostajanje obrazloženja ocene

je ono nije uvek kvalitetno i zasnovano na činjenicama

- nema odgovornosti u realizaciji i nastave
- ne postoji uvek javnost saopštavanja ocene i to odmah po ocenjivanju
- kriterijum ocenjivanja se menja tokom godine

Jasna je i potreba da u cilju povećanja kvaliteta nastave i ocenjivanje bude kvalitetnije. Ovim radom predstavljen je metod ocenjivanja koji će, po našem uverenju, pratiti savremene obrazovne sisteme i koji će učenicima omogućiti kompletnu povratnu informaciju o napredovanju i rezultatima ocenjivanja a samoprocenjivanje bi došlo do punog izražaja jer bi učenici i drugi zainteresovani u potpunosti mogli da sagledaju rezultate svog rada na određenom nastavnom sadržaju. Ovakvim metodom ocenjivanja omogućila bi se:

- **Instruktivna ili razvojna funkcija ocenjivanja** – na osnovu pružene informacije o segmentima ocene moguć je zajednički utvrditi plan daljeg rada u učenju.

- **Motivaciona funkcija ocenjivanja** – samopouzdanje učenika postiže se naglaskom na dobre strane rada i postignuća a motivacija se ostvaruje jednostavnim usaglašavanjem potrebnog i postignutog nivoa pojedinih segmenata tehnike.

- **Evaluativna funkcija ocenjivanja** - na osnovu ostvarene dokumentacije o ocenjivanju lako je izvršiti analizu i vrednovanje raspoloživih relevantnih podataka o napredovanju i uspehu učenika u odnosu na ciljeve i pretpostavljene ishode.

- **Informativnu funkciju ocenjivanja** – na osnovu postignuća učenika moguće je sagledati kompletan uspeh nastavnika od planiranja do organizovanja i vođenja nastave.

- **Analitičko – evaluativna funkcija ocenjivanja** – omogućava nastavnicima preciznije povezivanje konkretnih nastavnih sadržaja sa nivoom postignuća i tako izvrše objektivnu procenu efikasnosti nastave.

- **Korektivno – inovativna funkcija ocenjivanja** – normalna je posledica dosad navedenih funkcija koja proizilazi iz moguće potrebe izmene i dopune u kibernetičkom akcionom planu nastavnika kako bi se održao ili unapredio kvalitet nastave.

1.2. Ocenjivanje u fizičkom vaspitanju

Ocenjivanje u fizičkom vaspitanju kao specifičnoj nastavnoj oblasti, ima svoje specifičnosti. Konačna ocena zavisi od tri ravnopravne celine:

1. Procene savladanosti veština – merenja nivoa sportsko-tehničkih znanja.
2. Nivoa fizičkih sposobnosti.

3. Odnosa učenika prema fizičkom vaspitanju i fizičkoj kulturi uopšte.

Ovaj rad bavi se (pr)ocenjivanjem sportsko-tehničke osposobljenosti. U praksi ocena se formira na osnovu upoređivanja zahtevane i izvedene motoričke forme. Procena u školi vrši se broјčano skalom od jedan do pet, uglavno ma osnovu vizuelnog doživljaja nastavnika gde on apstraktno na osnovu stečenog utiska vrši upoređivanje. Ponekad se procena vrši i u situacionim uslovima, recimo tokom košarkaške utakmice. Jasno je da ovakvo ocenjivanje ne zadovoljava uvek potrebe kvalitetnog obrazovnog procesa i da je neophodno ponuditi objektivnije metode zasnovane na posmatračkim tehnikama i njihovim instrumentima koji ispoljavaju sve metrijske karakteristike: valjanost, pouzdanost, objektivnost i osetljivost. Primer prihvatljivog modela ocenjivanja izvedenih veština (tehnika) iz parterne gimnastike prvi su predložili prema Višnjiću (2004) Bokan, Radojević i Radisavljević 1990. godine. Model sadrži skalu od 9 ocena gde se na najnižem mestu na skali nalaze oni kod kojih „*zadatak nije izvršen*“, dok su na najvišem stupnju oni koji su uspeli da zadatka „*izvedu bez greške u tehnici i bez greške u držanju tela*“. Precizo određenje elemenata koristili su Krsmanović i Berković (1999) u atletici za procenu niskog starta. Pri proceni koristili su jasno definisane elemente kao što su: položaj ruku, nogu, karlice, ugao savijenosti kolena, zamah rukama, ugao istršavanja, dužina prvih koraka, frekvencija i mekoća koraka, položaj tela, a svaki od navedenih elemenata vrednuje se određenim brojem bodova.

2. PREDMET, CILJ I ZADACI ISTRAŽIVANJA

Predmet ovog istraživanja jeste utvrđivanje objektivnosti tri različita metoda ocenjivanja iz sportsko tehničkog obrazovanja.

- Prvi metod odnosio se na tradicionalno broјčano ocenjivanje od jedan (1) do pet (5) kako se najčešće primenjuje u školama.

- Drugi metod se odnosi na procenu sportsko-tehničkog umenja na tri nivoa:

- **U potpunosti** vlada tehnikom.

- **Delimično** vlada tehnikom.

- **Nedovoljno** vlada tehnikom.

- Treći metod je podrazumevao procenu sportsko-tehničkog obrazovanja na osnovu posmatračkog lista predstavljenog u tabeli br.1.

Cilj istraživanja je da metrijski obradi i standardizuje instrument - posmatrački list za procenu nivoa postignuća u sportsko tehničkom obrazovanju u oblasti košarke na osnovu jasno određenih kriterijuma.

Shodno predmetu i cilju zadaci ovog istraživanja su:

- 1) Izrada instrumenta (tabela br.1) za procenu sportsko tehničkog obrazovanja - posmatračkog lista.

2) Izbor četiri visokostručne osobe (u ovom slučaju profesora fizičkog vaspitanja i svi su treneri u košarkaškim klubovima) koji će nezavisno jedna od druge istovremeno izvršiti procenu umenja.

3) Izvršiti procenu sportsko-tehničkih umenja sa tri različite metode.

4) Metodama statističke analize uporediti rezultate primenjenih metoda u proceni usvojenosti elemenata tehnike.

3. HIPOTEZE

Moguće je modelirati objektivni instrument, posmatrački list, za procenu sportsko tehničkog obrazovanja iz košarke.

Pothipoteze

Pretpostavlja se statistički značajno veća objektivnost metoda za procenu umenja iz elemenata košarkaške tehnike koja se zasniva na posmatračkom listu u odnosu na druge metode procenjivanja.

4. METOD RADA

4.1. Uzorak varijabli

Elementi tehnike iz košarke

- Vođenje lopte
- Osnovni košarkaški stav, zaustavljanje i pivotiranje
- Dodavanje i hvatanje
- Šut na koš jednom rukom
- Košarkaški dvokorak
- Odbrambeni košarkaški stav

4.2. **Uzorak** ispitanika sačinjavalo je 15 košarkaša uzrasta 10 i 11 godina koji aktivno treniraju košarku u periodu od 6 meseci do 2 godine.

4.3. Metode istraživanja

U ovom empirijski neeksperimentalnom istraživanju korišćene su deskriptivne statističke metode i metoda teorijske analize.

Na izbor i primenu ovih metoda prvenstveno je uticala priroda problema istraživanja. Kao dopuna uz osnovnu metodu, korišćena je metoda teorijske analize, pre svega, rezultati i dometi dosadašnjih istraživanja o usvojenosti motoričkih umenja. Takođe, korišćenjem logičkih procesa apstrakcije i generalizacije, pripremljen je okvirni teorijski pristup našem empirijskom proučavanju. Istovremeno, takav teorijski okvir poslužio je za odgovarajuću analizu i interpretaciju dobijenih rezultata.

4.3.1. Istraživačke tehnike

Zavisno od primenjene osnovne istraživačke metode i instrumenta u ovom istraživanju primenjene su sledeće tehnike, instrumenti i metode statističke analize.

U ovom istraživanju primenjeni su sledeći instrumenti:

- Skala procene umenja sportsko-tehničkog obrazovanja iz elemenata košarkaške tehnike od 1 (jedan) do 5 (pet).

- Skala procene umenja sportsko-tehničkog obrazovanja iz elemenata košarkaške sa 3 (tri) nivoa:

- I. U potpunosti vlada tehnikom.

- II. Delimično vlada tehnikom.

- III. Nedovoljno vlada tehnikom.

- Instrument, posmatrački list, za procenu obrazovanja iz elemenata košarkaške tehnike (tabela br.1). Instrument je modeliran od strane samog autora i još tri visoko-stručne osobe koje su učestvovala u istraživanju kao procenitelji. Segmenti tehnike su formulirani od gradivnih elemenata tehnike a svaki deo tehnike koji se procenjuje izdvojen je na osnovu dva kriterijuma:

1. po osnovu važnosti (značajniji delovi vrednovani su sa više bodova)

2. da u zbiru s ostalim segmentima daje zbir od 5 poena, kako bi se rezultat mogao vrednovati školskom ocenom.

***Tabela br.1.** Posmatrački list, instrument, za procenu sportskotehničkih umenja iz elemenata košarkaške tehnike. U preposlednjoj koloni su vrednosti pojedinih delova tehnike izražene u bodovima. U poslednjoj koloni je ostvarena saglasnost izražena u % postignuta tokom istraživanja.*

Košarkaško vođenje lopte

Zadatak: vođenje lopte dužinom jedne polovine košarkaškog igrališta, sa promenom pravca driblinga prednjom promenom ruke koja dribla.

Ocenjivanje: Učenik sigurno vlada i kontroliše loptu obema rukama. Loptu potiskuje jako prstima i pregibanjem u zglobu šake tako da lopta odskače u visini kuka. Prednju promenu vrši sigurno, niskim driblingom ne gubeći ravnotežu ni sigurnost u vladanju loptom.

Dobro kontroliše loptu.	1b	91.7%
Kontroliše loptu bez gledanja u nju.	0,5b	93.3%
Potiskuje loptu dovoljno jako i ne gubi ravnotežu kod promene.	1b	91.7%
Potiskuje loptu prstima i ne udara je.	2b	100%
Vodi loptu daljom rukom u odnosu na protivnika i štiti je rukom, ramenom i telom.	0,5b	90%

Košarkaško zaustavljanje, osnovni stav u napadu, držanje lopte, pivotiranje

Zadatak: ispitanik dobija određen zadatak: da se zaustavi u jednom kontaktu, da zauzme osnovni košarkaški stav, da tri puta pivotira prednjim (grudnim) pivotom oko desne noge.

Ocenjivanje: učenik je u stanju da u zauzme osnovni košarkaški stav i korektno izvrši zadatak iz pivotiranja.

U stanju je da zauzme ispravan košarkaški stav u napadu.	1b	98.3%
Razlikuje zaustavljanje iz jednog i dva kontakta.	1b	100%
U stanju je da izvede zadatak iz pivotiranja.	1b	93.3%
Ima korektan raskoračni stav (šire od širine kukova) i ne oscilira previše u vertikalnoj ravni tokom pivotiranja.	1b	75%
Štiti loptu tokom pivotiranja (lopta je na kuku ili ramenu).	1b	90%

Dodavanje i hvatanje lopte

Zadatak: dodavanje lopte u paru na rastojanju od 3m sa dve ruke sa grudi, sa iskorakom

Ocenjivanje: Učenik treba sigurno, pravolinijski i precizno (na grudi saigrača) da doda loptu sa iskorakom i da zadrži ravnotežu kako bi mogao odmah da dođe u stav za hvatanje lopte. Učenik loptu dodaje maksimalnim opružanjem ruku a zadnji kontakt sa loptom treba da se ostvari preko vrhova prstiju, a šake da ostanu u položaju sa prstima usmerenim ka meti a dlanovi ka tlu ili na stranu. Hvatanje – učenik treba da postavi ruke prema lopti, da se šake postave u položaj držanja lopte. Nakon kontakta sa loptom laktovi se savijaju vrši se amortizacija, te se lopta dovodi u osnovni položaj.

Dodavanje lopte

Dodaje loptu obema rukama	1 b	100%
Dodavanje je dovoljno jako (u skladu sa fizičkim mogućnostima)	1b	93.3%
Dodavanje je precizno	1b	97%
Koristi iskorak pri dodavanju	1b	100%
Posle izbačaja lopte ruke u laktovima i prsti su ispruženi a prsti okrenuti ka tlu i na stranu	1b	91.7%

Hvatanje lopte

Zauzeo je ispravan stav za hvatanje lopte (noge, telo i ruke)	2 b	91.7%
Lopta se sigurno hvata	3 b	98.3%

Šutiranje na koš jednom rukom iz mesta

Zadatak: šutiranje na koš sa razdaljine oko 3m.

Ocenjivanje: igrač je u stanju da se usredsredi na obruč odnosno tablu. Stopala su u optimalnom raskoraku, usmerena prstima ka košu, kolena savijena. Lopta se drži napred na strani ruke kojom se šuta i na nivou između ramena i uвета. Ruka kojom se šutira je tačno iza lopte. Šaka je opuštena a prsti prave prirodno udubljenje za loptu, gde je lopta u kontaktu sa prstima i gornjim delovima dlana. Lakat je unutra okrenut ka košu. Nakon opuštanje nogama počinje opuštanje trupom i rukama da bi završna sila i kontrola šuta došla pregibanjem u zglobu šake i prstima. Nakon izbačaja ruka treba da ostane opuštena u pravcu koša sa dlanom i prstima prema tlu. Ravnoteža je pravilno raspoređena i igrač ostaje u ravnotežnom položaju.

Šut je precizan (ne mora da se postigne koš ali mora da bude na obruču)	2 b	92%
---	-----	-----

Drži pravilno ruku koja izbacuje loptu i ruku koja joj pomaže	1 b	98%
---	-----	-----

Ruka (lakat) i prsti posle izbačaja su ispruženi a prsti okrenuti prema tlu.	2 b	92%
--	-----	-----

Košarkaški dvokorak

Zadatak: sa razdaljine od oko 6m od koša driblingom sa desne strane krenuti ka košu i izvesti dvokorak sa šutem na koš od tablu.

Ocenjivanje: učenik sigurnim korakom, ispravnom procenom razdaljine do koša, pravovremenim hvatanjem lopte, zaštitom lopte i naglašenim dvokorakom i relativno preciznim i tehnički ispravnim šutem postiže ili je vrlo blizu postizanja koša.

Ume posle vođenja i hvatanja lopte da izvede dvokorak i da se odrazi sa jedne noge	3b	100%
--	----	------

Procenjuje dobro rastojanje tako da je u dobroj poziciji ispod koša (iskosa sa desne strane) za izvođenje šuta	1 b	97%
--	-----	-----

Šut na koš je dosta precizan (ne mora da postigne koš ali lopta mora da bude na obruču)	1 b	98%
---	-----	-----

Košarkaški odbrambeni stav

Zadatak: kretati se u košarkaškom stavu u cik-cak liniji od markera do markera.

Ocenjivanje: učenik uspostavlja kretanje u jednu stranu pomerajući nogu koja je na strani pravca kretanja. Stopalo se okreće u pravcu kretanja i agresivno se osvoja prostor. Čim se stopalo te noge spusti na tlo, stopalo druge noge se brzo privuče u pravcu kretanja onoliko koliko je pomerena prva noga.

Ume da zauzme ispravan košarkaški odbrambeni stav	1 b	83%
Ne ukršta noge	2 b	100%
Raskoračni stav je optimalan (šire od širine kukova) i prilikom kretanja ne gubi ravnotežu	1 b	88%
Tokom kretanja ne pravi naglašene oscilacije u vertikalnoj ravni	1 b	80%

4.3.2. Tehnike obrade podataka

Nakon eksperimenta posmatrački listići su pokupljeni i deskriptivno statistički obrađeni u Microsoftom softverskom paketu Ekscel.

Objektivnost primenjenih metoda procenjena je i nestandardizovanom statističkom metodom. Naime, procena četiri posmatrača mogla se ispoljiti na samo tri načina.

- 4:0 – odnosno da se svi posmatrači slože oko posmatranog raščlanjenog dela elementa tehnike što bi saglasnost u procentima iznosila 100%.
- 3:1 – tj. da se jedan od posmatrača razlikuje od ostale trojice u zapažanju posmatrane pojave što čini procenat saglasnosti od 75%.
- 2:2 – kada su podeljena opažanja posmatrane pojave tako da je saglasnost najmanja moguća od 50%.

To znači da se sa četiri posmatrača procena saglasnosti mogla kretati u rasponu od 50 do 100%. Statistički su obrađene svih šest posmatranih košarkaških tehnika po segmentima i u totalu. Takođe, procentualno je izračunata sveukupna saglasnost kod sva tri primenjena metoda za procenjivanje sportsko-tehničkog umenja.

5. REZLTATI I DISKUSIJA

U sva tri metoda ispoljen je visok procenat saglasnosti. U metodu numeričke procene od 1 do 5 ispoljen je najniži procenat saglasnosti od 76%. U metodu koji je podrazumevao procenu sportsko-tehničke obučenosti u tri nivoa postignuti procenat saglasnosti iznosio je 84%. Najviši nivo saglasnost postignut je metodom koji je podrazumevao primenu instrumenta – posmatračkog lista sa 93%.

Ipored toga što procenat saglasnosti nije mogao biti manji od 50% kao što je objašnjeno u delu rada koji objašnjava tehniku obrade podataka, može se kazati da je ispoljen visok nivo usaglašenosti kod sva tri metoda.

Najmanji nivo saglasnosti (76%), prema očekivanjima ispoljen je metodom procene kojim se ocenjivalo brojčano od 1 do 5. I to je jedan od pokazatelja koji upućuje na slabost metoda ocenjivanja koji se trenutno primenjuje u školskom obrazovnaom sistemu. Ocena zasnovana na imaginaciji nastavnika na slobodnoj proceni odstupanja izvedene od očekivane i zadate motoričke forme, najčešće bez jasano definisanog kriterijuma koji se posmatra i procenjuje.

Drugi metod koji je podrazumevao procenu izvršenu na tri nivoa postigao je viši nivo usaglašenosti od 84,7% verovatno iz jednog prostog razloga. Jednostavnije je napraviti procenu na tri u odnosu na pet nivoa umeća.

Trći metod procene zasnovan na posmatranju i proceni očekivanog izdiferenciranog modela tehnike postigao je gotovo neverovatnih 93,1% usaglašenosti. Time je potvrđena generalna hipoteza da je moguće modelirati objektivan instrument, posmatrački list, za procenu sportsko tehničkog obrazovanja iz košarke.

Takođe potvrđena i je i pothipoteza koja pretpostavlja statistički značajno veću objektivnost metoda za procenu umenja iz elemenata košarkaške tehnike koja se zasniva na posmatračkom listu u odnosu na druge metode procenjivanja.

Mislimo da je ovako visok stepen korelacije premašio očekivanja, a razlozi ovako dobre uaglašenosti verovatno su sledeći:

- Sva četiri procenitelja učesnika ovog istraživanja su visokostručne osobe, profesori fizičke kulture sa dugogodišnjim igračkim ili trenerskim stažom u svetu košarke.

- Uzorak ispitanika sačinjen je od 15 mladih košarkaša koji su već nekoliko (od 2 do 3) godine u tretmanu košarkaškog treninga, tako da su im elementi tehnike koje su izvodili bili dobro poznati.

- Visok nivo usaglašenosti rezultat je i razgovora, usaglašavanja kriterijuma procenitelja koji su imali priliku (tri od četiri posmatraša) da pre nekoliko meseci učestvuju u pilot testiranju sa sličnim instrumentom koji je poslužio kao osnova za ovaj koji smo tokom ovog istraživanja primenili.

Kod svih 7 elemenata tehnike postignut je visok nivo saglasnosti koji se kretao u rasponu od 87,8% kod odbrambenog košarkaškog stava do 98,4% koji je postignut u proceni elementa tehnike košarkaškog dvokoraka. U tabeli br. 1 u zadnjoj koloni prikazani su rezultati saglasnosti izraženi u procentima za svaki segment pojedinačno. Najviše neslaganja je dolazilo u slučajevima kada nije bilo izvršeno precizno definisanje delove tehnike i u slučajevima kada se različito tumačilo stil od grešaka u tehnici. Naprimer, to su segmenti tehnike kojima se procenjuje da li ispitanik ima korektan raskoračni stav i da li previše oscilira u vertikalnoj ravni tokom pivotiranja, gde je ostvaren najniži procenat saglasnosti od 75%. Naime kod pivotiranja nije bilo saglasja oko toga koliki je optimalan raskoračni stav. Očigledno je da podatak iz posmatračkog lista „korektan stav“ nije bio dovoljan pa se morao dodatno precizirati - šire od širine kukova. Slična situacija ispoljena je i kod odbrambenog košarkaškog stava. Jasno je da nesuglasice nastaju kod onih delova instrumenta gde posmatrane pojave nisu jasno precizirane i gde se ostavlja posmatraču na slobodnu procenu, one situacije koje smo ovakvim instrumentom želeli da eliminišemo.

Sve to ukazuje na potrebu da se pri izradi ovakvih instrumenata:

- Tekst koji objašnjava delove tehnike mora nedvosmisleno formulisani tako da ne ostavljaju dilemu kod procenitelja za slobodnom interpretacijom ili improvizaciju.

- Delove tehnike treba precizno definisati tako da jasno i precizno ukazuju na pojavu koju posmatramo i procenjujemo.

- Procenitelje ne navoditi na to da traže greške gde je očigledno da one nisu posledica loše tehnike već slučajnosti, nepažnje ili nedostatka koncentracije onih koje ocenjujemo. To podrazumeva da ukoliko je ispitanik, uzastopno ponavljajući zadatak, u značajno većem odnosu u stanju da zadatak dobro izvede ne ispoljavajući greške da mu se ponekad ispoljena greška u tehnici ne verifikuje u posmatračkom listu.

ZAKLJUČCI

- Činjenice je tradicionalni pristup ocenjivanju ne zadovoljava kriterijume savremenih i kvalitetnih obrazovnih sistema i da u najskorijem vremenu mora pronaći alternativu.

- Ocenjivanje donosi pozitivne efekte u vidu podstičuće uloge, kada postoji jasnost kriterijuma ocenjivanja, kao i kada učenici poznaju razloge zbog kojih su takvom ocenom ocenjeni.

- Moguće je modelirati objektivni instrument, posmatrački list, za procenu sportsko tehničkog obrazovanja iz košarke.

- Konstatovana je značajno veća objektivnost metoda za procenu umenja iz elemenata košarkaške tehnike koja se zasniva na posmatračkom listu u odnosu na druge metode procenjivanja.

- Uočava se potreba za formiranjem niza sličnih instrumenata za potrebe procenjivanja znanja i umenja u nastavi fizičkog vaspitanja.

- Naizvršena precizna taksonomija nastavnih ciljeva, zadataka i očekivanih ishoda u obrazovnom sistemu omogućava interpretaciju nastavnih programa na mnogo različitih načina, što dovodi do različitosti u rezultatima vaspitanja. Sve to otvara pitanje razloga i svrhe tako postavljenih ciljeva i otežava standardizaciju sistema ocenjivanja.

LITERATURA

1. Izli, Š. D. and Mičel, K. (2004): *Portfolio*. Kreativni centar, Beograd.
2. Karalejić, M. i Jakovljević, S. (2001): *Osnove košarke*. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja univerziteta u Beogradu, Beograd.
3. Kravarušić, V. (2003): *O ocenjivanju – prilog reformi*. Nastava i vaspitanje, 2-3, Beograd.

4. Krsmanović, B. i Berković, L. (1999): *Teorija i metodika fizičkog vaspitanja*, Novi Sad.
5. Višnjčić, D., Jovanović, A. i Krasomenko, M. (2004): *Teorija i metodika fizičkog vaspitanja*. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.
6. Zdanski, I. i Galić, M. (2002): *Didaktika fizičkog vaspitanja*. Udruženje građana – nastavnika osnovnih i srednjih škola “Petar Kočić” – Banja Luka, Republika Srpska.

INSTRUMENT FOR EVALUATION OF THE ADAPTED ABILITIES FROM THE ELEMENT OF BASKETBALL TECHNIQUE

The idea of the work is clearly defined, precise and objective instrument for evaluation of the adopted abilities from the elements of basketball technique. The intention is to cut into small fragments the chosen elements of technique which are going to be evaluated with numerical value of every piece itself. The model established in that way is possible to compare with motorical forms acquired by those who are been inquired. Every fragment of motorical form has precise numerical value on which basis is possible to quantify by simple numerical total the obtained level of sports- technical education. We consider possible to diminish the influence of subjectivity such as to form schoolmarks more objectively by precise and high-quality system of evaluation on the basis of clearly cut into small pieces structures of elements of the complete technique. In that case we could talk about real expert evaluation. The results of the research have shown that the method of evaluation conceived in this way has given excellent metrics characteristics and that, statistically verified, has been more objective than the two other methods predicted in the experiment.

Key Words: evaluation, physical education, portfolio, basketball, sports-technical education.